

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin Antikorrupsiya sisteminə nəzarət Şurasının 2022-ci il “___” tarixli _____ nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Məşğulluq Agentliyinin

Maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması Siyasəti

1. Ümumi müddəalar

1.1. Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Məşğulluq Agentliyinin (bundan sonra – Agentlik) “Maraqların toqquşmasının qarşısının alınması Siyasəti” (bundan sonra – Siyasət) “Korrupsiyaya qarşı mübarizə haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun, Nazirliyin 2019-cu il 27 noyabr tarixli 19020054463 nömrəli Əmri ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin strukturunda çalışan dövlət qulluqçusu olmayan əməkdaşlar üçün etik davranış Qaydaları”na, həmçinin “İSO 37001:2016 - Antikorrupsiya idarəetmə sistemi” (bundan sonra – AKİS) beynəlxalq standartının tələblərinə əsasən işlənib hazırlanmışdır.

1.2. Bu Siyasət, Agentlik əməkdaşlarının maraqlar toqquşması tələblərinin yerinə yetirilməsinə nəzarətin həyata keçirilməsinin əsas üsullarını, maraqların toqquşmasına dair qabaqlayıcı mexanizmlərin məzmununu və tətbiqi qaydasını, həmçinin maraqlar toqquşmasının həlli üzrə əsas tədbirləri, maraqlar toqquşması haqqında tələblərin pozulmasının nəticələrinin aradan qaldırılması qaydalarını və üsullarını müəyyən edir.

1.3. Siyasətin məqsədləri aşağıdakılardır:

- Agentliyin fəaliyyətinə cəmiyyətin etimadının möhkəmləndirilməsi;
- Agentlik əməkdaşları tərəfindən etik davranış qaydalarına riayət olunması;
- Agentlik əməkdaşlarının fəaliyyətində maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması və tənzimlənməsi, o cümlədən korrupsiya ilə əlaqədar hüquqpozumaların törədilməsini istisna edən şəraitin yaradılması;
- Agentlik əməkdaşlarının şəxsi maraqları ilə vəzifə səlahiyyətlərinin uzlaşdırılması;
- qərarların qəbulunda şəffaflığın, qərəzsizliyin və obyektivliyin təmin edilməsi;
- Agentliyin fəaliyyətində korrupsiya risklərinin qarşısının alınması, korrupsiya ilə əlaqədar hüquqpozumaların aşkar edilməsi və nəticələrin aradan qaldırılması;
- sosial ədalətin, insan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının müdafiə olunması.

2. Maraqlar toqquşmasının subyektləri

2.1. Maraqlar toqquşmasının subyektləri Agentliyin əməkdaşlarıdır.

2.2. Maraqlar toqquşmasının subyektləri, maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması və həlli istiqamətində bütün qabaqlayıcı tədbirləri vaxtında görməyə borcludurlar.

2.3. Maraqlar toqquşmasının subyektləri həqiqi və ya potensial maraqların toqquşması hallarının mövcud olması, həmçinin onların baş verməməsi və qarşısının alınması üzrə qabaqlayıcı tədbirlər barədə məsləhətlərin alınması üçün Agentliyin daxili nəzarətlə bağlı aidiyyəti struktur bölməsinə (bundan sonra - daxili nəzarət bölməsinə) müraciət etmək hüququna malikdirlər.

2.4. Maraqların toqquşmasının subyektlərinin vəzifələri aşağıdakılardır:

- xidməti vəzifələrin icrası zamanı maraqlar toqquşmasının qarşısını almaq üçün tədbirlər görmək;
- xidməti vəzifələrinin icrası zamanı maraqlar toqquşması baş verdikdə, bu barədə bilavasitə rəhbərinə yazılı və ya şifahi formada məlumat vermək;
- müstəqil formada, bilavasitə rəhbərinin və ya Agentliyin rəhbərliyinin göstərişləri əsasında maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması üçün qabaqlayıcı tədbirlər görmək;
- bu Siyasətin pozulmasının nəticələrini aradan qaldırmaq üçün qanunvericiliklə nəzərdə tutulan müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsini təmin etmək.

3. Maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması və onun nizamlanması ilə bağlı nəzarətin həyata keçirilməsi

3.1. Agentlik əməkdaşlarının maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması tələblərinə əməl olunmasına nəzarəti Agentliyin İdarə Heyətinin sədri (bundan sonra – Agentliyin sədri), daxili nəzarət bölməsi və maraqlar toqquşması subyektinin birbaşa rəhbəri həyata keçirir.

3.2. Agentliyin sədri – maraqlar toqquşması subyektləri tərəfindən maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması tələblərinə riayət olunmasına nəzarət edilməsi üzrə daxili nəzarət bölməsinin fəaliyyətinə nəzarət edir. Qanunla müəyyən edilmiş hallarda maraqlar toqquşmasının nizamlanması ilə bağlı tədbirlərin görülməsi haqqında bilavasitə qərarlar qəbul edir.

3.3. Maraqlar toqquşması subyektinin birbaşa rəhbəri - ona tabe olan əməkdaşların fəaliyyətində maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması tələblərinə əməl olunmasına birbaşa nəzarəti həyata keçirir.

3.4. Daxili nəzarət bölməsi – maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması tələblərinə riayət olunmasına nəzarət edir, bununla bağlı məsləhətlər, həmçinin onların həlli ilə bağlı təkliflər verir.

4. Maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması tələblərinə riayət olunmasına nəzarət üsulları

4.1. Maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması tələblərinə əməl olunmasına nəzarəti həyata keçirən vəzifəli şəxslər maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması və nizamlanması məqsədilə bu sahədə tələblərə əməl olunmasına nəzarəti aşağıdakı üsullarla həyata keçirirlər:

4.1.1. məlumatlandırma və marifləndirmə xarakterli tədbirlərinin keçirilməsi;

4.1.2. maraqlar toqquşması subyektlərindən maraqlar toqquşması haqqında daxil olan məlumatların uçotu və onlara baxılması;

4.1.3. maraqlar toqquşması subyektlərinin fəaliyyətində maraqlar toqquşması halları haqqında digər mənbələrdən əldə edilmiş məlumatların uçotu və onlara baxılması;

4.1.4. maraqları toqquşan subyektlərinin fəaliyyətində maraqlar toqquşmasının olub-olmaması haqqında məlumatın (informasiyanın) araşdırılması onların nizamlanmasına dair təkliflərin verilməsi;

4.1.5. maraqlar toqquşması barədə Agentlikdən kənar (kənar təşkilatlar tərəfindən) nizamlanma tədbirləri haqqında qərarların qəbul edilməsi;

4.1.6. maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması üzrə tədbirlərin effektivliyinə nəzarətin həyata keçirilməsi;

4.1.7. etik davranış qaydalarının pozulması halları ilə bağlı Nazirliyin Etik müvəkkilinin mütəmadi məlumatlandırılması;

4.1.8. subyektin əməllərində cinayət tərkibi aşkar edildiyi halda hüquq mühafizə orqanlarına məlumat verilməsi üçün Nazirliyin Aparatının Daxili nəzarət və audit şöbəsinin məlumatlandırılması.

5. Maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması və nizamlanması üzrə məlumatlandırma və maarifləndirmə tədbirlərinin həyata keçirilməsi

5.1. Agentlik əməkdaşlarının fəaliyyətlərində maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması məqsədi ilə Agentliyin daxili nəzarət bölməsi tərəfindən aşağıdakı tədbirlər həyata keçirilir:

5.1.1. maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması tələbləri ilə bağlı normativ hüquqi aktların tətbiqinə dair tövsiyələrin hazırlanması və yayılması;

5.1.2. əməkdaşların fəaliyyətlərində faktiki və ya potensial maraqlar toqquşmasının mövcudluğu barədə müraciətləri, habelə onların qarşısının alınması və ya nizamlanması tədbirləri barədə fərdi xarakterli məsləhətlərin verilməsi;

5.1.3. maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması və nizamlanması, eyni zamanda müvafiq vəziyyətlərdə maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması məqsədilə praktiki tövsiyələrin işlənib hazırlanması;

5.1.4. Nazirliyin müvafiq struktur bölməsi ilə birgə maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması ilə bağlı təlim və metodiki materialların (vəsaitlərin, mühazirələrin və s.) hazırlanmasında iştirak edilməsi.

6. Maraqların toqquşması subyektlərindən maraqların toqquşması haqqında daxil olan məlumatların uçotu və baxılması

6.1. Həqiqi və ya potensial maraqların toqquşması halları mövcud olduğu halda əməkdaş, dərhal bu barədə bilavasitə rəhbərinə şifahi və zəruri hallarda yazılı formada məlumat verir.

6.2. Maraqların toqquşması barədə məlumat alındığı gün bilavasitə rəhbər bu barədə daxili nəzarət bölməsini və ya Agentliyin sədrini yazılı xidməti məruzə ilə məlumatlandırır. Xidməti məruzədə maraqlar toqquşmasının mövcudluğu barədə daxili nəzarət bölməsinin rəyinə ehtiyac olub-olmadığı göstərməlidir. Qeyd olunan bölmənin rəyinə ehtiyac olduğu

halda xidməti məruzəyə maraqların toqquşması barədə məlumatları əks etdirən sənədlərin surətləri əlavə edilə bilər.

6.3. Əməkdaşın fəaliyyətində maraqların toqquşması barədə məlumat alındıqdan sonra Agentliyin sədri tərəfindən 2 (iki) iş günü ərzində maraqlar toqquşmasının qarşısının alınmasına və nizamlanmasına dair qərar qəbul edilməlidir. Əgər maraqların toqquşması nəticəsində subyektin intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi üçün əsaslar olarsa, bununla bağlı Agentliyin sədri Nazirlik qarşısında məsələ qaldırır.

6.4. Daxili nəzarət bölməsi maraqların toqquşması ilə bağlı məlumat daxil olduğu gün "Maraqların toqquşması haqqında məlumatların uçotu jurnalı"nda qeydiyyatata alınır (**Əlavə 1**).

6.5. Maraqların toqquşması yaranan əməkdaşın yazılı məlumatının birbaşa rəhbərə və ya Agentliyin sədrinə təqdim edilməsindən sonrakı növbəti iş günü ərzində daxili nəzarət bölməsi tərəfindən maraqlar toqquşmasının mövcudluğu barədə izahat alınır.

6.6. İzahatların verilməsi haqqında məlumat "Maraqların toqquşması haqqında məlumatların uçot jurnalında" göstərilir (**Əlavə 1**).

6.7. İzahatların vaxtında verilməsindən asılı olmayaraq, daxili nəzarət bölməsi maraqların toqquşması üzrə qərar qəbul etmə müddətlərinin gözlənilməsinə və onun haqqında müvafiq şəxsin məlumatlandırılmasına görə məsuliyyət daşıyır.

6.8. Maraqlar toqquşmasının mövcudluğu haqqında məlumatın baxılmasının nəticələri və görülmüş tədbirlər barədə daxili nəzarət bölməsi tərəfindən maraqları toqquşan subyektin birbaşa rəhbəri müvafiq qərar qəbul edildikdən sonra növbəti iş günündən gec olmayaraq yazılı surətdə məlumatlandırılır. Göstərilən məlumatlar daxil olduğu gün "Maraqların toqquşması haqqında məlumatların uçot jurnalı"nda qeyd olunur. (**Əlavə 1**).

6.9. Əməkdaşın fəaliyyətində maraqların toqquşması və onun tərəfindən maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması və nizamlanması üzrə tələblərinin pozulması faktları müəyyən edildikdə, daxili nəzarət bölməsi həmin şəxsin qanunvericiliklə müəyyən olunmuş məsuliyyətə cəlb edilməsi üçün əsasların mövcudluğunu yoxlayır.

7. Əməkdaşların fəaliyyətində maraqların toqquşması haqqında digər mənbələrdən əldə edilmiş məlumatların uçotu və baxılması

7.1. İstənilən fiziki və hüquqi şəxs əməkdaşların fəaliyyətində maraqların toqquşması barədə məlumatla Agentliyə müraciət etmək hüququna malikdir.

7.2. Əməkdaşların fəaliyyətində maraqların toqquşması haqqında məlumatların uçotu, eləcə də yoxlanılması daxili nəzarət bölməsi tərəfindən həyata keçirilir və məlumat daxil olan gün "Maraqların toqquşması haqqında məlumatların uçot jurnalı"nda qeydiyyat aparılır (**Əlavə 1**).

7.3. Daxil olan məlumat araşdırılan zaman daxili nəzarət bölməsi əməkdaşın fəaliyyətində maraqlar toqquşmasının olub-olmaması barədə faktların müəyyən edilməsi üzrə zəruri yoxlama tədbirlərini həyata keçirə bilər.

7.4. Maraqların toqquşması ilə bağlı məlumatların müəyyən edilməsi və yoxlanılması məqsədi ilə daxili nəzarət bölməsi öz Əsasnaməsi ilə nəzərdə tutulmuş tədbirləri yerinə yetirə bilər.

7.5. Daxili nəzarət bölməsi maraqların toqquşması barədə daxil olan məlumatların (informasiyaların) baxılmasının nəticələrini xidməti məruzə ilə Agentliyin sədrinə təqdim edir.

7.6. Məruzədə göstərilən məlumat qanunvericiliyinin maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması tələblərinə uyğun olaraq Agentliyin sədri tərəfindən qərarın qəbul edilməsi üçün əsasdır.

7.7. Maraqları toqquşan subyektin fəaliyyətində maraqların toqquşması və onun tərəfindən maraqlar toqquşmasının nizamlanması üzrə tələblərinin pozulması haqqında faktlar müəyyən edildikdə, daxili nəzarət bölməsi həmin şəxsin hüquqi məsuliyyətə cəlb edilməsi üçün əsasların mövcudluğunu yoxlayır.

8. Maraqlar toqquşmasının sərbəst nizamlanma tədbirləri

8.1. Həqiqi və ya potensial maraqlar toqquşması halı olan subyektlər şəxsi maraqdan imtina edilməsi yolu ilə onun sərbəst nizamlanması üçün tədbirlər görməli və bu barədə müvafiq təsdiqedic sənədləri və digər sübutlarını birbaşa rəhbərinə və ya daxili nəzarət bölməsinə təqdim etməlidirlər.

8.2. Şəxsi marağının aradan qaldırılması ilə bağlı görülmüş tədbirlər, bu marağın hər hansı bir gizlətmə və ya bərpa etmək imkanını mümkünsüz etməlidir.

9. Maraqlar toqquşmasının Agentlikdən kənar nizamlanma tədbirləri

9.1. Maraqlar toqquşmasının Agentlikdən kənar nizamlanması, maraqlar toqquşması daimi xarakter daşdığı hallarda tətbiq edilir.

9.2. İnformasiyaya buraxılışının məhdudlaşdırılması maraqlar toqquşmasının Agentlikdən kənar nizamlanma tədbiri kimi o halda tətbiq edilir ki, maraqlar toqquşması bu cür buraxılışla bağlıdır və daimi xarakter daşıyır, həmçinin belə məhdudlaşdırma şəraitində maraqları toqquşan subyektinin öz vəzifələrinin lazımı şəkildə davam etdirməsi mümkündür.

9.3. Xidməti vəzifələrinin davam etirilməsinə yenidən baxılması maraqlar toqquşmasının Agentlikdən kənar nizamlanması tədbiri kimi o halda tətbiq edilir ki, maraqları toqquşan subyektin fəaliyyətindəki maraqların toqquşması onun konkret səlahiyyətləri ilə bağlı daimi xarakter daşıyır, həmçinin yenidən baxılması şəraitində onun öz xidməti vəzifələrinin lazımınca yerinə yetirməsinin davam etdirilməsi mümkündür..

9.4. Maraqlar toqquşmasının Agentlikdən kənar nizamlanmasında Agentlikdən kənar nəzarət altında vəzifələrin həyata keçirilməsi tədbiri, maraqları toqquşan subyektin tapşırığı yerinə yetirilməsi, qərar qəbul etməsi və ya bu prosesdə iştirakdan kənarlaşdırılması, informasiyaya əlçatanlığının məhdudlaşdırılması və ya onun səlahiyyətlərinə yenidən baxılması mümkün olmadıqda tətbiq edilir.

9.5. Xarici nəzarət üsulları aşağıdakılardır:

9.5.1. birbaşa rəhbərin və ya Agentliyin sədrinin müəyyən etdiyi işçinin iştirakı ilə maraqları toqquşan subyekt tərəfindən tapşırıqların yerinə yetirilməsi, fəaliyyətlərin həyata keçirilməsi, işlərə baxılması, qərarların hazırlanması və qəbul edilməsi.

9.6. Xarici nəzarətin həyata keçirilməsi haqqında qərarla nəzarət üsulu, nəzarəti həyata keçirmək üçün səlahiyyət verilmiş əməkdaş, habelə xarici nəzarətin tətbiq edilməsi ilə əlaqədar müvafiq tapşırıqların yerinə yetirilməsi, fəaliyyətləri və ya qərar qəbul etməsi ilə bağlı maraqların toqquşması subyektinin vəzifələri müəyyən edilir.

9.7. Maraqların toqquşması ilə əlaqədar maraqları toqquşan subyektlərin əmək müqaviləsinə xitam verilməsi barədə qərar, Əmək Məcəlləsi ilə müəyyən edilən şərtlər daxilində onun fəaliyyətində həqiqi və ya potensial maraqların toqquşması daimi xarakter

daşdığı, başqa üsullarla maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması mümkün olmadığı, o cümlədən onun şəxsi maraqdan imtina etməyə razılığının olmadığı hallarında qəbul edilir.

10. Maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması və nizamlanması üzrə tədbirlərin effektivliyinə nəzarət

10.1. Maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması tələbləri üzrə tədbirlərin tətbiq edildiyi bütün müddət ərzində daxili nəzarət bölməsi müəyyən olunmuş tədbirlərin effektivliyinə nəzarəti həyata keçirir və onların gələcək tətbiqinin məqsədəuyğunluğunu müəyyən edir.

10.2. Əgər seçilmiş tədbir maraqlar toqquşmasının düzgün nizamlanmasını təmin etmirsə, daxili nəzarət bölməsi maraqları toqquşan subyektin birbaşa rəhbəri və ya Agentliyin sədri qarşısında maraqlar toqquşmasının nizama salınması üzrə digər tədbirin tətbiqi məsələsini qaldırır.

Maraqların toqquşması haqqında məlumatların uçotu jurnalı

No	Məlumatın daxil olduğu tarix	Maraqların toqquşması barədə məlumat verən şəxsin vəzifəsi, S.A.A	Maraqların toqquşması haqqında məlumatı alan şəxsin vəzifəsi, S.A.A	Alınan məlumatların qısa məzmunu	İzahatın, məsləhətlərin təqdim edildiyi tarix	Maraqların toqquşmasının nizamlanması üzrə kim tərəfindən və hansı qərar qəbul edilib	Qeyd